

Svensk Haiku

Svéd haiku költők

Terebess Gábor fordításaival

Åkesson, Sonja
Fenlin, Michael
Granström, Lars
Gustafsson, Karin
Hammarskjöld, Dag
Härle, Helga
Falkman, Kaj
Johansson, Jörgen
Landås, Kjell
Setterlind, Bo
Tranströmer, Tomas
Vilén, Florence
Wetterstrand, Stig

Sonja Åkesson (1926-1977)

I slakteriet
kokas råttan levande
i leversmeten

**vágóhíd után
a főtt patkány tovább él
májpástétomban**

*

Sjukhusets tegel
överbuxet av vildvin
Bleksolen kväljer

**vadszóló nőtt fel
a kórház tégláira
sápadt nap gyötör**

*

Michael Fenlin (1950 -)

Svarta kråkor
inspekterar fotbollsplanen
Snart kan vi spela!

**fekete varjak
a pályát ellenőrzik -
kezdődhet a meccs!**

*

Röda bär mellan
trädets glesnande lövverk
Vinterskafferi

**pirosló bogyók
lombja-ritkult fákon
téli éléstár**

*

Stillhet över sjön
död trädgren står i vattnet
orörlig häger

**csend a tavon
halott faág a vízben
mozdulatlan gém**

*

Karparna gapar
i krogens akvarium -
vi är hungriga

**ponty tárog
éttermi tartályból
már megéheztünk**

*

tepåsen
snurrar långsamt runt
i det heta vattnet

**teászacsó
lassan kereng körbe
forró a víz**

*

datorns bildskärm
lyser i morgondunklet,
oavslutat

**reggeli homályban
számítógép-ernyő fénylik
folytani kell**

*

Stark vind
storkarna i boet
står på bægge benen

**erős szél fúj
golyák a fészken
két lábon állnak**

*

Lars Granström (1953-)

Modern nyugati haiku, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005, 111-112. oldal

Den gamla damen
torkar sina fönster - jag
vinkar tillbaka

**Egy öreg néni
ablakot törölget -
visszaintegetek**

*

I betongdammen
åker grabbarna skateboard
i väg efter väg

**Betontavon
gördeszkás fiúk -
hullámra hullám**

*

Duvflocken återvänder
en rökslinga
mot skorstenen

**Galambraj -
a füst visszatér
a kéménybe**

*

Kanoten glider
och bildar en ännu ej
avstannad fåra

**Kenu siklik -
véget nem érő
barázda**

*

Bland ruinerna
växer någon enstaka
läkande ört kvar

**Romok közt
gyógynövény nő -
egy szál**

*

Karin Gustafsson

Sarkasmerna
gör sig allra bäst
kvar på tungan

**a szarkazmusod
csak hagy meg
a nyelved hegyén**

*

Sommarskymningen
kräver ibland en kofta.
Allra helst en kram.

**add rám alkonyatkor
nagy meleg kardigánod -
ehelyett megölelsz**

*

En sommarfluga
kliver i mitt ansikte
innan tuppen gal

**légy járja be arcom
mielőtt a kakas
kukorékol**

*

Årets första gök,
i nyheterna sägs
inte ett ljud

**Az év első kakukkja!
A hírekben
meg se említik**

*

Dag Hammarskjöld (1905-1961)

Vägmärken (Útjelzők), Stockholm, 1963, c. kötetből
Modern nyugati haiku, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005, 113-114. oldal

*Sjutton stavelser
öppnada dören
för minnet och dess mening*

***Tizenhét szótag
nyitott kapuján zörget:
emlék és értelem.***

Lyktskenets kon i diset.
Frostfjärilslek
kring den blanka stolpen.

**Fénykúp a ködben,
a lámpaszlop körül
téli moly táncol.**

*

Slätthorisonen
och murens lodstreck
korsas som ödeslinjer.

**Vízszintes táj,
függőleges fal: két végzet
kereszteződik.**

*

Svarta stjärnskott.
Svalornas gälla skrin
när de paras i rymden.

**Feketén hulló
csillagok: sikoltva
párzanak a fecskék.**

*

Skolan slutat. Gården tömts.
Dem han sökte
funnit nya vänner.

**Üres az udvar.
Más barátokra leltek
az iskolatársak.**

*

Med en ilning av lust
sjönk kroppen soltung
i dýningens sälta.

**Vágyborzolt teste
napázottan merül le:
sós hullámokba.**

*

Helga Härle (1960-)

sommarveranda –
insmugna i manuset
några okända frön

**nyári veranda -
jegyzetlapok közt
pár ismeretlen mag**

*

när jag vänder blad
ljudet av ett löv
som faller

**lapozok egyet
zizeg
egy hulló falevél**

*

molnen skingras
i varje pöl
en måne

**eloszló felhők
minden pocsolyában
lett egy hold**

*

våg efter våg
växlande strandlinje
samma horisont

**hullám után hullám
másít a part vonalán
láthatár marad**

*

vårregn -
paraplyer
i full blom

**tavaszi zápor -
kivirágzottak
az esernyők**

*

vi hälsar -
på väg åt var sitt håll
i svängdörren

**köszöngetünk -
szembejövet-menet
forgóajtóban**

*

frusen sjö -
inga speglingar
utom solen

**befagyott tó -
nem tükrözi
csak a napot**

*

tåget kommer -
snögubberna
vaknar till liv

**jön a vonat
hóemberek
kelnek életre**

*

Septembersol
i dörröppningen
min bortsprungna katt

**szeptemberi nap süt
küzöbön
az elveszett macskám**

*

lågan av ett ljus
rummet krymper och växer
med varje andetag

**Gyertyaláng -
szűkül és tágul a szoba
minden lélegzetre**

*

av vattenfallet
syns bara dropparna
på objektivet

**vízesésnek
csak cseppjei láthatók
az objektíven**

*

ett mynt blänker till
i den tomma gränden
fullmånens sken

**egy érmén villan
az üres sikátorban
telihold fénye**

* * *

autumn dusk -
yellow leaves
light the path

**ősz alkony -
sárga levelektől
fénylik az ösvény**

*

rush hour
in the paint shop -
spring is coming

**festéküzlet
csúcsforgalom -
jön a tavasz**

*

the loudspeaker
up there in the tree -
a birdhouse!

**hangszóró
fent a fán -
madáretető!**

*

small frogs leap
in all directions -
where is the pond?

**kisbékák
ugrálnak mindenfelé -
hol a tó?**

*

our shadows
on the sand
full of hollows

**árnyékunk
a fövényen -
hepehupás**

*

frozen bay
still the sound
of the sea

**befagyott az öböl
mégis morajlik
a tenger**

*

adrift
between ice floes ...
april sun

**jégtáblák közt
uszadék -
az áprilisi nap**

*

first frost -
even green leaves
fall

**első fagy -
még a zöld levél is
lehull**

*

winter morning -
our words turn into
white clouds

**téli reggel -
szavaink
fehér felhők**

Kaj Falkman (1934-)

I vårsol
står en cykel
med sadel av snö

**tavaszi napfény
hó-nyergű
kerékpár**

*

Klipper tånaglarna
i väntan på
total månförmörkelse

**lábkörmöt vágok
várom
a teljes napfogyatkozást**

*

På trottoaren går jag
plötsligt i takt
med vaktparaden

**a járdán
nagyhirtelen mintha
őrséget váltanék**

*

I marssolen
utsatta trädgårdsmöbler
dukade med snö

**márciusi nap süt
kitett kerti bútor
haldokol a hóval**

*

På dörrhandtaget
möts deras händer
på väg ut

**kapu kilincsén
a kezek találkoznak
kifelé menet**

*

Han trampade
på chefens skugga
vid avskedsfesten

**főnöke árnyára
tipor
a búcsúvacsorán**

* * *

Fifteen stones in the rock garden
we can count only fourteen
- blocking meditation

**csak tizennégy kő
kő kertben a tizenötből
nincs elmélyülés**

*

hidden sun
on the frosted grass remains
the shadow of a hedge

**elbújt a nap
ottfelejtett sövényárny
a deres fűvön**

*

In front of the minarets
bent fishing-rods
cats waiting

**minaret előtt
meggörbült horgászbotok
a macskák várnak**

Jörgen Johansson (1956-)

till salu
krattan ligger orörd
bland bruna löv

**eladó ingatlan -
heverő gereblye
hullt levelek alatt**

*

cirkus i stan
lång skugga av en dvärg
på styltor

**cirkuszi sátor
egy törpe árnya hosszú
gólyalábon**

*

vindpinad morgon
makrillsfjäll
på fiskarens händer

**szélfújt reggel
makréla pikkelyek
a halász kezén**

*

vårregn
småprat
med en gråsparv

**tavaszi zápor
elcseveg
egy háziverébbel**

*

Den förlorade sonen
besöker sin far
med sin son

**kallódó fiú
apját látogatja
a fiával**

*

klassträff
i entréhallen halkar vi
in i gamla roller

**osztálytalálkozó
az előcsarnokban visszatérünk
régi szerepeinkbe**

* * *

unreadable
the firefly's signature
on the night sky

**olvashatatlan
mécsbogár szignó
az éji égbolton**

*

dusk—
father and son
scything the meadow

**alkony -
apa és fia
kaszál a réten**

*

insomnia...
a rabbit changes shape
on the ceiling

**álmatlanság...
a nyúl alakot vált
a plafonon**

*

the greenhouse—
on the seed catalogue
a half eaten red apple

**üvegház -
mag-árjegyzéken
félíg evett piros alma**

*

winter morning—
remains of a candle inside
the snowball lantern

**téli reggel -
hógolyó lámpásban
gyertya csonkja**

*

zigzag
between the broken
beer bottle

**cikcakkolok
a törött sörösüveg
cserepei közt**

*

returning home
four hours older
and wiser

**hazatérés
négy órával öregebben
és bölcsebben**

*

the fire eater
praises the chef's
burnt cutlet

**tűznyelő
dícséri a szakács
kozmás sült húsát**

*

heatwave—
nuns take turns
at the drinking fountain

**hőhullám -
apácák sorjáznak
az ivókútnál**

*

watering
the plastic flowers
just in case

**megöntözöm
a művirágokat is
ami biztos biztos**

*

paying
the street musician
not to play

**fizetek
az utcai zenésznek
hogy ne játsszon**

*

Kjell Landås (1958-)

Januaristorm
ger vassen sockor av is
i ofrusen sjö

**Januári vihar
jégzoknit ad a nádra
befagyott tavon**

*

En låda
full av minnesbilder
ingen längre har

**Egy doboz
bennem rég elveszett
emlékekkel tele**

*

Bo Setterlind (1923-1991)

Våren
- något att tänka på
medan snön faller.

Tavas
- lehet álmodozni róla
míg esik a hó

*

Himlens hav
har ingen strand,
bara ljus.

Égtenger
nincs partja
csak a fény

*

Ljuset
- över allt och alla.
Också den minsta insekt
har en skugga.

**Fény
- mindenhol és mindenkinek
a legkisebb rovarnak is
van árnyéka**

*

Det rätta svaret

Himlen har landat
på ett grässtrå,
därför darrar det.

A helyes válasz

**Az ég leszállt
egy fűszálra
bele is reszket**

*

Tomas Tranströmer (1931-2015)

HAIKUVERSEK

Sorgegondolen (Gyászgondola), 1996, c. kötetből
Modern nyugati haiku, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005, 115-117. oldal

I

Kraftledningarna
spända i köldens rike
norr om all musik.

**Távvezetékek
túlnyúlnak a fagy határán
zeneszótlan észak.**

*

Den vita solen
träningsslöper ensam mot
dödens blåa berg.

**A fehérlő nap
távfutó magány szemben
a halál kék orma.**

*

Vi måste leva
med det finstilta gräset
och källarskrattet.

**Együtt kell élnünk
az apróbetűs fűvel
röhej a kriptákból.**

*

Solen står lågt nu.
Vara skuggor är jättar.
Snart är allt skugga.

**Lebukik a nap.
Árnyékunk óriás. Mindent
hamar beárnyékol.**

II

Orkidéerna.
Tankbåtar glider förbi.
Det är fullmåne.

**Orchideák.
Elsiklanak a tankerek.
Teljes a hold.**

III

Medeltida borg,
främmande stad, kalla sfinx
tomma arenor.

**Középkori mentsvár,
idegen város, fagyos szfinx,
üres arénák.**

*

Löven viskade:
ett vildsvin spelar orgel.
Och klockorna slog.

**Levél susog:
vadkan játszik az orgonán
és kong a harang.**

*

Och natten strömmar
från öster till väster med
månens hastighet.

**És folyik az éj
keletről nyugatra
holdsebesen.**

IV

Ett par trollsländor
fasthakade i varann
svirrade förbi.

**Egy szitakötőpár
összegabalyodott
szárnyuk zaja elszáll.**

*

Närvaro av Gud.
I fågelsångens tunnel
öppnas en låst port.

**Isten-jelenlét.
Madárdal alagútban
zárt ajtó nyílik.**

*

Ekar och månen.
Ljus och tysta stjärnbilder.
Det kalla havet.

**Tölgyfák és a hold.
Fény és néma csillagállás.
A tenger hidege.**

*

A NAGY TALÁNY (Válogatás)

*Den stora gatan, 2004, c. kötetből
Modern nyugati haiku, Orpheusz Kiadó, Budapest, 2005, 117-120. oldal*

I

Ett lamakloster
med hängande trädgårdar.
Bataljmålningar.

**Egy lámazárda
a függőkertjeivel.
Csatajelenet.**

*

Hopplöshetens vägg...
Duvorna kommer och går
utan ansikten.

**Reménytelenség
fala... Galambok arctalan
jövés-menése.**

*

Tankar står stilla
som mosaikplattorna
i palatsgården.

**Mint a palotakert
csempemozaikja,
beállt a gondolat.**

*

Står på balkongen
i en bur av solstrålar -
som en regnbåge.

**Áll a balkonon
napfénykalitkában -
szivárványszínben.**

*

Gnolar i dimman.
En fiskebåt långt ute -
trofé på vattnet.

**Távol halászhajó -
dudorások a ködben
- vízi trófea.**

II

Rentjur i solgass.
Flugorna syr och syr fast
skuggan vid marken.

**Szarvas a napon.
Árnyékát varrják s varrják
földhöz a legyek.**

III

En pinande blást
drar genom huset i natt -
demonernas namn.

**Metsző szél fúj át
a házon ma éjjel -
ördög nevében.**

*

Ruggiga tallar
på samma tragiska myr.
Alltid och alltid.

**Tépett fenyőfák
mindegyre és örökre
a vészes lápon.**

*

Novembersolen...
min jätteskugga simmar
och blir en hägring.

**Novemberi nap...
Délbábbbá ússza magát
árnyékóriásom.**

*

Döden lutar sig
över mig, ett schackproblem.
Och har lösningen.

**A halál hajlik
rám, sakkfeladványomra
tudja a választ.**

VII

Se hur jag sitter
som en uppdragen eka.
Här är jag lycklig.

**Megfeneklettem,
mint partra húzott bárka.
Boldog vagyok itt.**

IX

När stunden kommer
vilar den blinda vinden
mot fasaderna.

**Ha jön az óra,
a vak szél megtámasztja
a homlokzatot.**

X

Taket rämnade
och den döda kan se mig.
Detta ansikte.

**A tető betört
és a halott meglátja
ezt az arcom.**

*

Hör suset av regn.
Jag viskar en hemlighet
för att nå in dit.

**Esőt hallgattam,
megsúgok egy titkot, csak
bocsássatok be.**

XI

Uppenbarelse.
Det gamla äppelträdet.
Havet är nära.

**Kinyilatkozás.
A vénséges almafa.
Közel a tenger.**

*

Havet är en mur.
Jag hör måsarna skrika –
de vinkar åt oss.

**A tenger csak gát.
Hallom a sirályt, sikolt –
ez a hívójel.**

*

Stor och långsam vind
från havets bibliotek.
Här får jag vila.

**Tenger könyvtára,
elér lassúdad szele.
Békén nyugszom itt.**

*

Människofåglar.
Äppelträden blommade.
Den stora gåtan.

**Ember-madárkák.
Virágba borult almafák.
A nagy talány.**

*

Florence Vilén (1941-)

Nyårsklockorna,
sista tåget för året
är nu det första

**Harang kondul,
az év utolsó vonata
lesz az első**

*

Den beska smaken
av fjärde koppen te
i sommarregnet

**Milyen keserű
a negyedik csésze tea
nyári esőben**

*

Hela korgen full
av rivet julklappspapper –
ute är mulet

**Tele a szemét
karácsonyi díszcsomagolással –
borús az ég**

* * *

Az alábbi haikukat a szerző angolul írta:

Carefully weeding
around wild strawberries
woodland garden

**Gondos gyomlálás
a vadszamócák körül
erdei kert**

*

The leaves have fallen
– so many houses
all of a sudden

**Lehullt a levél
– mennyi sok ház
lett hirtelen**

*

Watching the ceiling
of the Sistine chapel
in a hand mirror

**A Sixtusi kápolna
mennyezetét nézi
kézitükréből**

*

A towel of snow
on the leaning bronze back
of Rodin's Thinker

**Hótűrülkőző
Rodin *Gondolkodója*
hajlott bronzhátán**

*

What an ugly face
I was handed out
for use today!

**Ronda egy arcot
kaptam használatba
ma reggel!**

*

Ripening cherries,
who is the first to take them,
a hand or a beak?

**Éró cseresznyék,
ki lesz az első,
egy kéz vagy egy csőr?**

*

afternoon moon
puddles on the ice
about to freeze

**délutáni hold
pocsolyák a jégen
megfagynak**

*

Stig Wetterstrand (1930-)

Så tung är himlen
att de gamla fruktträden
delar på bördan

**oly nehéz az ég
az öreg gyümölcsfák
széosztják a terhét**

*

Bortvirvlande löv
finner detta vattendrag
som befraktare.

**örvénylő
leveleknek
víz a postásuk**

*

I århundraden
spänner stenbron sin båge
sländor, sländorna.

**századok óta
kőhidak ívét köti
szitakötő, szitakötő**

*